

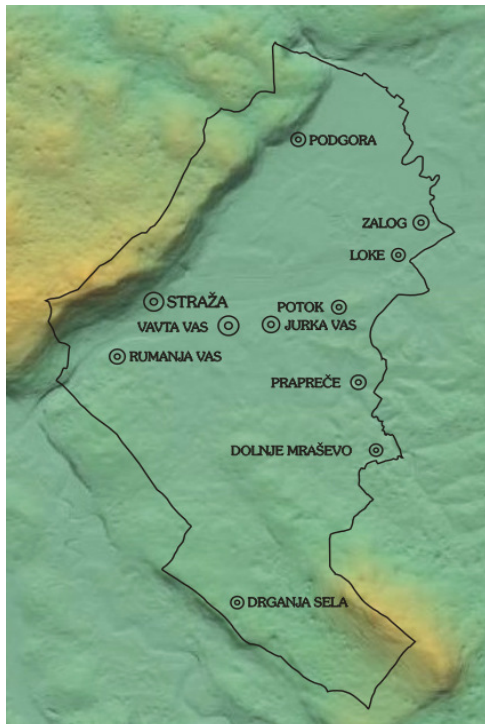
Ljubljana, 06.03.2011

IZHODIŠČA IN PROGRAM URBANISTIČNO PLANERSKE DELAVNICE »STRAŽA PRI NOVEM MESTU 2011«

Vsebinska izhodišča in problematika občine in naselja Straža

V petek 18.02.2011 smo se na uvodnem sestanku na Občini Straža dogovorili o izvedbi študentske urbanistično planerske delavnice, ki bo potekala od marca do julija 2011. Podrobneje smo opredelili območje in obseg dela ter oblikovali začetna problemska izhodišča ter način dela.

Kot lahko preberemo na uradni spletni strani Občine Straža (<http://www.obcina-straza.si/predstavitev-obcine.html>) gre za mlado občino, ki je s svojim delovanjem pričela s 01.01.2007. Občina je geografsko zaključena enota, ki zajema 11 vasi oz. naselij: Dolnje Mraševo, Drganja sela, Jurka vas, Loke, Podgora, Potok, Prapreče pri Straži, Rumanja vas, Straža, Vavta vas, Zalog. Vse ozemlje se nahaja v katastrskih občinah Prečna, Gorenja Straža, Jurka vas in Mali Podluben.

elja v
.obcina-
.e.html)

Jedro območja Občine je močno urbanizirano med reko Krko in Straško goro. Meji na občine Novo mesto, Dolenjske Toplice, Žužemberk in Mirna peč. Površina občine obsega 28,5 km² in šteje 3861 prebivalcev. Največje središčno naselje je Straža, ki šteje 1961 prebivalcev. Naselja povezuje preko 60 km cestnih povezav, od katerih je 90 % asfaltiranih. Območje je povezano z državno cesto Novo mesto – Straža – Dolenjske Toplice in naprej za Belo Krajino ali Straža – Dvor in naprej za Kočevsko, oziroma Žužemberk in naprej za Ljubljano. Straža je povezana z Novim mestom tudi z železniško progo po kateri se danes odvija le tovorni promet. Proga povezuje z gospodarskim tirom tudi državne rezerve, ki se nahajajo na obrobju Straže pod pobočjem Straške gore. V občini je razvita lesna industrija, gozdarstvo, kmetijstvo in različna obrtna dejavnost.

V občini delujejo osnovna šola, vrtec, zdravstvena in zobozdravstvena postaja, lekarna, banka, pošta, knjižnica, več trgovin, bencinski servis in več gostinskih lokalov. V Občini je tudi župnišče, ki

deluje preko svojih dveh podružničnih cerkva in še dveh iz župnišča Prečna. Osrednja cerkev Sv. Jakoba z župniščem je v Vavti vasi. Tam je tudi glavno pokopališče z novejšo mrliško vežico. Kulturno in športno življenje ter ostale proste aktivnosti se odvijajo v okviru številnih društev in interesnih skupnosti. Turistično društvo Straža vsako leto organizira osrednjo prireditev kraja imenovano Straška jesen. Dejavní so še Kulturno društvo, gasilska društva, upokojensko društvo, rafting klub in druga. Občina razpolaga tudi z objekti za rekreativno in športno dejavnost. V sklopu območja občine je letališka steza Letališča Prečna, in nudi možnost razvoja s športno rekreativnega področja.

Problemska izhodišča podane s strani Občine Straža:

- Občina Straža ima dobro prometno lego in s tem dobre možnosti za prostorske rešitve,
- v naseljih je neurejen peš in kolesarski promet,
- v centru Straže načrtujejo ureditev krožišča; ob tem nastaja problem ureditev bližnje avtobusne postaje,
- predvidena je ureditev ceste Žužemberk – Novo mesto; zaenkrat še v variantah, ki so razvidne iz novega OPN, ki ga sedaj pripravlja občina,
- v občini delujejo dokaj močni podjetniki, ki so v pretežni meri vezani na lesno industrijo (mnogi med njimi izhajajo iz Novolesa),
- Novoles kot največje industrijsko podjetje ima le še 630 zaposlenih in je kot večina večjih podjetij v Sloveniji v krizi,
- del Novolesa je kupilo Gozdno gospodarstvo, s katerim se občina dogovarja o ustanovitvi posebnega tehnološkega inštituta, ki bi bil namenjen razvoju lesne dejavnosti; povezujejo se tudi s centrom srednjih šol v Novem mestu,
- v občini deluje še okrog 6 večjih kmetov, katerih proizvodnja temelji predvsem na pridelavi mleka,
- na ravninskem delu je možno razvijati tudi pridelavo zelenjave (rastlinjaki?),
- v občini prevladujejo jelovi (jelka) in bukovi gozdovi,
- pod pobočjem Straške gore je skladišče z republiškiimi blagovnimi rezervami, zaradi katerega še vedno deluje slepi železniški tir, ki prihaja iz Novega mesta,
- železnica ne deluje v potniškem prometu, zato je potreben razmislek o njeni ukinitvi ali pa o možnosti njene uporabe v turistične namene,
- v Straži je tudi železniška postaja,
- občina je dobro opremljena z dejavnostmi družbene infrastrukture, ki pa niso vse ustrezno razmeščene v prostoru,
- poseben razmislek je treba posvetiti lokaciji občine; ali ostane na istem mestu (sedaj je v podnajemniškem razmerju v prostorih Gasilskega društva), ali se preseli v drugo stavbo pri kulturnem domu oz. se zanjo najde povsem nova lokacija,
- Straža je že sedaj povezana z reko Krko, vendar se na področju rekreacije načrtuje nove ureditve: na Krki je predvidena ureditev kajak steza v povezavi s turistično gostinsko ponudbo ter kopališčem, v delu je projekt novega mostu čez Krko, načrtujejo se sprehajalne poti ob reki ...,
- v Prečni je travnata pristajalna steza za športna letala,
- v občini je še nekaj drugih športnih površin: nogometno igrišče, lokostrelski poligon, igrišče pri osnovni šoli, otroško igrišče ... (v bližini je tudi novomeški velodrom),
- ob letališču je načrtovanja obrtna cona, za katero se izdeluje OPPN,
- v bližini so tudi opuščeni glinokopi, ki so se s časoma zamočvirili in so sedaj zavarovani zaradi posebne vrste komarjev, ki se je tam naselila; možnost ureditve, varstvo kulturne dediščine ...),
- v občini je tudi jez z mlinom in žago, ki je zaščiten kot kulturna dediščina; razmisliti o povezavi s turistično ponudbo,
- na območju občine poteka tudi žila termalne vode; treba razmisliti o možnosti uporabe (Občina Straža leži med Dolenjskimi in Šmarješkimi toplicami),
- razmisliti o možnosti razvoja zidaniškega, lovskega ... turizma,
- blizu je tudi reka Kolpa,
- preveriti možnosti ureditve in razvoja naselja Straža; ta je nastala iz dveh naselij Gorenje in Dolenje Straže, ki sta se leta 1987 administrativno združili v eno naselje z imenom Straža.

Med njima je še zaselek, ki obe naselji povezuje. Gorenja Straža je bila vedno bolj razvita (tu je tudi železnica), V Dolenji Straži pa je bil v preteklosti vikarijat; danes je tu sedež fare. Ali naselji sedaj tudi fizično dokončno združiti ali ju pustiti kot samostojni, v prostoru še prepoznani entiteti?

Razpoložljivi podatki:

- demografski in drugi statistični podatki na spletni strani SURS,
- spletna stran občine Straža: <http://www.obcina-straza.si/>
- kartografske in druge podlage GURS za celotno občino Straža
- osnutek OPN (OPN pripravlja ACER d.o.o.) v shp formatu; po potrebi ga bomo konvertirali v dwg
- druga literatura in spletne strani, ki bodo priporočene s strani mentorjev in drugih udeležencev delavnice.

Vsi podatki bodo na razpolago na spletni učilnici UL FGG – naslov in način dostopanja do podatkov bo javljen pravočasno vsem udeležencem delavnice.

Tematika delavnice: Ureditev jedra naselja Straža v kontekstu razvoja celotne občine

V skladu s kratko predstavitevijo Občine Straža in podanimi problemskimi izhodišči se je v okviru delavnice treba osredotočiti na:

- razmestitev dejavnosti v prostoru (lokacija prostorov občine, tehnološki inštitut, športno rekreacijske površine ...) glede na prepoznane prostorske potenciale in omejitve,
- usmerjanje športnih dejavnosti na posamezne lokacije, povezovanje v širšem prostoru (Kolpa, Šmarješke, Dolenjske toplice, velodrom v Novem mestu ...)
- oblikovanje vizije razvoja Občine in naselja Straža kot občinskega središča (na podlagi izvedene ankete med prebivalci) z grafičnim prikazom,
- razvoj kmetijskih dejavnosti v občini v povezavi s turizmom,
- ureditev prometa,
- podrobnejši prikaz posameznih (izbranih) lokacij v Straži,

Organizacija delavnice in potek dela

11. – 13. Marec 2011: terensko delo vseh udeležence v delavnice. V okviru terenskega dela bodo organizirana krajša predavanja in srečanja z različnimi strokovnjaki, društvi in podjetji, ki delujejo v tem prostoru (predlagamo dr. Marjana Ravbarja, Miha Kosa, ki je bil zaposlen na MOP, je pa tudi aktivni letalec in bi nam lahko kaj povedal tudi o letališču, podjetji Acer d.o.o. in Struktura d.o.o., podjetje Novoles, zainteresirane podjetnike, turistično in še katero društvo, ki deluje v občini Straža ...)

Marec –maj 2011: delo posameznih skupin (izdelava makete, analize prostora, podatkov, ankete, sintezne ugotovitve, idejni predlogi prostorskih ureditev...)

Po prvomajskih praznikih: predstavitev delnih rezultatov delavnice na Odboru za prostor oz. Občinskem svetu Občine Straža z namenom potrditve vmesnih rezultatov in pridobitve nadaljnjih usmeritev za delo na delavnici

Maj -junij 2011: oblikovanje predlogov, elaboratov in plakatov z rezultati delavnice

Julij 2011: zaključek delavnice z razstavo in javno predstavitevijo rezultatov delavnice.

Program dela na terenu od 11.-13. 03 2011

Petek 11. 03. 2011

- 9.00 -9.30 Zbiranje udeležencev delavnice v prostorih Občine Straža Pozdrav in nagovor župana g. Alojza Knaflja Občine Straža
-
- 9:30 – 10.30 Predstavitve problematike in izhodišča za urbanistično planersko delavnico s strani predstavnikov Občine Straža
- 10.30 - 17.00 Terenski ogled pod vodstvom predstavnikov občine in mentorjev (vmes odmor za kosilo - individualno)
- 17.00 – 19.00 Kratke predstavitve s strani drugih deležnikov: Jelka Hudoklin, Lilijana Jankovič, Marjan Ravbar, Jože Slak, Miha Kos.
- 19.00 - 20.30 Organizirana večerja in namestitve v sobah
- 20.30 -----> razgovor o vtisih s terena in o načinu dela

Sobota 12. 03. 2011

Zajtrk

- 9.00 Predstavitve nalog, razdelitev v skupine
Nadaljevanje predstavitve problematike delavnice - predavanja s strani mentorjev glede metodoloških in vsebinskih pristopov k obravnavani problematiki.
- 13.00-14.30 Kratek odmor za kosilo (individualno)
Nato individualno delo skupin na terenu in prvi razgovori o problematiki v in med skupinami. oblikovanje prvih osnutkov urejanja prostora (skupina z UL FGG izvede na terenu tudi anketo)
- 18.00 Večerja
- 19.30 Razgovor o stanju v prostoru Občine in naselja Straža, opažanjih s terenskega dela, problematiki in možnih rešitvah (metoda »možganskega viharja«), izdelava in prikaz prvih idejnih rešitev za urejanje prostora

Nedelja 13. 03. 2011

- Zajtrk
- 9.00 Delo na delavnici (oblikovanje konceptov, individualni terenski ogledi ...)
- 13.00-14.30 Kratek odmor za kosilo (individualno)
- 14.30 Kratka predstavitve idej in konceptov posameznih skupin
- 15.30 Dogovor o nadaljnjem poteku urbanistično planerske delavnice ter o javni predstavitvi predlogov in rešitev za ureditev Straže na javni predstavitvi
- 16.00 Zaključek delavnice in odhod domov

Program se lahko med delavnico spreminja, glede na trenutno situacijo na terenu in morebitne dodatne aktivnosti.

V času delavnice je poskrbljeno za prenočišče, zajtrk in večerjo za udeležence delavnice.

Organizatorji in mentorji delavnice vam želimo prijetno bivanje in uspešno delo v Straži!

Manica France Klemenčič, Občina Straža
Alma Zavodnik Lamovšek, UL FGG
Mojca Foški, UL FGG
Alenka Fikfak, UL FA
Davorin Gazvoda UL BF